

Nyhetsbrev december 2013

När det är dags att välja ut information till ett nyhetsbrev är det lätt att drabbas av en akut känsla av déjà vu. Frågan är då vad man ska säga om följande urval citat från en forskningsgranskning som Janet Healer presenterade vid ett symposium kallat "*Biologiska effekter och hälsokonsekvenser av mikrovågsstrålning*"?

"Det finns allt fler bevis för att radiofrekvent strålning kan påverka biologiska organismer, även vid relativt låg intensitet, speciellt vid kronisk exponering ... Vid låg intensitet kan effekterna vara subtila och försämra prestationsförmågan; kronisk påverkan på allmän mental och fysisk hälsa och på livslängden; och kan också vara mutagena och därmed påverka framtida generationer."

"Den symtombild som i rysk litteratur oftast associeras med långvarig exponering inkluderar huvudvärk, ökad uttrötthet, minskad intellektuell förmåga, matthet, partiell minnesförlust, minskad sexuell förmåga, irritabilitet, sömnlöshet och sömnlöshet, emotionell instabilitet, svettningar, lågt blodtryck. Andfåddhet och smärtor i bröstregionen rapporteras också."

"De vanligaste objektiva fysiologiska effekterna är förändringar i nerv-, kardiovaskulära, blodbildnings- och endokrina funktioner."

"Många sovjetiska forskare (och minst en amerikansk) har rekommenderat att kardiovaskulära avvikelser ska användas som ett kriterium för att utesluta människor från yrken som medför exponering för radiofrekvent strålning."
(Idag exponeras alla, alltid, och många barn har erfårit hjärtarytmier och rusande hjärta vid exponering för exempelvis WiFi.)

"Ökad aktivitet hos, och ibland förstoring av, sköldkörteln är den vanligaste rapporterade endokrina reaktionen hos exponerade människor. Förändringar i binjurarna har också rapporterats."

Sammanfattningsvis kan man konstatera att Janet Healer i sin forskningsgenomgång målar upp en förfärande bild av hur strålningen bit för bit bryter ner många av kroppens funktioner, på ett sätt som i detalj kan verifieras av de otaliga personer som kunnat konstatera ett samband mellan mikrovågor och sin ohälsa.

När symposiet hölls? -- **1974 !**

<http://magdahavas.com/pick-of-the-week-22-a-very-important-symposium/>

Business bias as usual

”Det tragiska är att, så som EMF-situationen utvecklas, verkar den vara ännu ett fall av historien som upprepar sig. Den följer i spåren av joniserande strålning, asbest, tobaksrök och många andra nu bevisade mänskliga carcinogener, där bevisen för skadeverkningarna erkändes först många år efter de första varningarna. Med tanke på de bevis som finns kan vi nu agera ... Med tanke på den ansevärda mängd forskningsresultat som visar på biologiska effekter och hälsoeffekter av EMF, plus möjliga mekanismer för påverkan verkar den inställning som WHO, EC, ICNIRP, IARC och andra nationella och internationella institutioner idag har vara ohållbar och helt oförsvarlig.”
Så skriver prof. Angelo Levi i ”Business bias as usual: the case of EM pollution”.

Det ska alltså observeras att han i likhet med väldigt många forskare anser att IARC:s klassning av mikrovågsstrålning som möjlig cancerframkallande är alldeles för svag.
Elsner W et al, Social Costs Today 2012

Turkisk enkät

I en turkisk enkät där 350 personer över nio år deltog, framkom det att de som använder mobiler och datorer oftare har problem med huvudvärk, led- och bensmärter, försämrad hörsel, svindel/yrsel och spännings-ångestproblem. Problemets intensitet är beroende av hur mycket tekniken används per dag. Kvinnor klagade mer än män på huvudvärk, svindel/yrsel, utmattnings- och spännings-ångest.

Küçer & Pamukçu, Electromagn Biol Med. 2013

Nytt forskningsprojekt i Australien

Ett nytt forskningsprojekt har dragit igång i Australien, om mobilstrålningens inverkan på sovande barns hjärnor. Projektet leds av Rodney Croft, som tidigare visat sig vara helt lojal med mobilindustrin.

Redan innan studien inletts, visade han genom några uttalanden att han inte har önskvärd vetenskaplig objektivitet:

”det råder rätt stark konsensus om att det inte finns några risker för vuxna...”

”... vi har ingen anledning att tro att barn påverkas mer än vuxna.”

Apropå dessa uttalanden skrev Dariusz Leszczynski i sin blogg ”Between a Rock and a Hard Place” att: ”Det är verkligen pinsamt att dylika uttalanden kan göras av en forskare som betraktas som expert inom området. Det råder absolut ingen konsensus bland forskarna. Undantaget kanske är en utvald privat klubb som heter ICNIRP, där Rodney nyligen blivit medlem.”

”... Sådana uttalanden ... är oroande, speciellt med tanke på hans inflytelserika position i australisk forskning om radiofrekvent strålning, som 2012 och 2013 fick ungefär 7,5 miljoner dollar för att forska på RF och människors hälsa.”

EMFacts Consultancy 2013-09-29

4G-strålning påverkar hjärnvågor

Kinesiska forskare har i ett dubbelblindt, randomiserat försök visat att 30 minuters exponering för radiofrekventa fält av LTE-typ (4G) orsakar en signifikant förändring av hjärnans kemisk-elektriska system.

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/24012322>

Starkare bevis för hjärntumör

”Forskargruppen vid Örebro Universitetssjukhus, under ledning av cancerläkaren Lennart Hardell, har fått fram nya resultat som stärker tidigare bedömningar att mobilanvändning ökar risken för aggressiv hjärntumör. Ju mer och ju längre mobilen används, desto större är risken att få den allvarliga sjukdomen ...

Den svenska forskargruppen, vars tidigare studier ansetts hålla högst kvalitet på området i flera internationella utvärderingar, är först i världen med att studera risken förenad med användning i över 25 år. De nya resultaten publicerades den 24 september i den vetenskapliga tidskriften *Journal of Oncology*.”

Strålskyddsstiftelsen.se

Hälsoproblem av mobilmaster

De som bor i Galaxy Heaven, ett tio våningshus i Mumbai, Indien, klagar över att de sex mobilmaster och arton antenner som finns på deras hus ger dem ständig huvudvärk, hörselproblem och illamående, på grund av exponering för elektromagnetisk strålning. Bollywoodsångaren Sukhwinder Singh, som äger två våningar, konstaterade att om inte åtgärder vidtas snart, kommer de att få livshotande sjukdomar, som de fyra personer i ett annat exponerat hus som fått allvarlig hjärntumör och andra former av cancer.

Daily Bhaskar 31 juli 2013

Mer hälsoproblem

I en intervju med prof. Sultan Ayoub Meo, läkare, pedagog och forskare vid College of Medicine, King Saud University i Riyadh, säger han att:

”Mobiltelefonanvändare klagar ofta över en brännande känsla eller värme runt örat, huvudvärk, spändhet, yrsel, utmattning, sömnsvårigheter och försämrad hörsel och syn. Tillgänglig vetenskaplig litteratur visar att mobiltelefoner avger ett pulsat, högfrekvent elektromagnetiskt fält som kan tränga in i skallen, förändra distinkta aspekter av hjärnans elektriska respons, påverka en lång rad hjärnfunktioner, som elektrisk aktivitet, elektrokemi och genomsläpplighet av blod-hjärnbarriären.”

Arab News 29 juni 2013

Om elöverkänslighet

Under 2012-13 har det pågått en debatt om elöverkänslighet i *International Journal of Neuroscience*, mellan engelske forskaren James Rubin och amerikanske forskaren Andrew Marino.

År 2011 genomförde Marino tillsammans med McCarty en dubbelblindstudie på en elöverkänslig kollega. De använde uteslutande objektiva, mätbara parametrar och kunde klart och tydligt visa att elöverkänslighet finns som ett objektivet mätbart neurologiskt syndrom.

McCarty DE, Carrubba S, Chesson Jr. AL, et al. Electromagnetic hypersensitivity: evidence for a novel neurological syndrome).

Rubin, som envist hävdar att problemet uteslutande är av psykisk art, har å sin sida inte lyckats hitta några bevis för att elöverkänslighet finns. Enligt Marino beror det på att man måste designa studierna i enlighet med problemets karaktär. Elöverkänslighet är inte ett linjärt problem. Det är inte så att ökad strålningsintensitet automatiskt följs av en jämn kurva av ökade symtom, lika för alla. Om man försöker mäta på det sättet (och det gör man nästan alltid) hittar man inte de elöverkänsliga.

De studier, bl.a. McCarty och Marinos, som har visat att elöverkänslighet finns, har först tagit reda på vad försökspersonerna är känsliga för (det varierar) och vilken fältstyrka som ger störst besvär (det varierar också) osv, innan man genomfört experimenten enligt alla vetenskapliga regler.

Och Si! – till skillnad från det slentrianmässiga Rubintänkandet, gav det utslag vid varje exponering. Marino konstaterar att det inte är förvånande att försök misslyckas, som bygger på forskningsledarens på förhand uppställda föreställningar om hur elöverkänsliga ska reagera och som dessutom har godtyckligt vald fältstyrka.

Rubins psykologiska provokationsstudie från 2006 (som ofta åberopas av dem som har intresse av att elöverkänslighet inte ska finnas) har av många kritiserats på flera punkter.

Några av dem:

- De så kallade falska exponeringarna var inte fria från strålning. Även när det inte skulle finnas någon signal, emanerade utrustningen både lågfrekventa elektromagnetiska fält och mikrovågor, ungefär 1000mV/m. Alltså fullt tillräckligt för att känsliga personer ska reagera.
- Så kallade ”fönstereffekter” har kunnat definieras, som visar att vissa låga strålningsnivåer kan vara lika bioaktiva, eller mer, som högre nivåer.
- Av de elöverkänsliga försökspersonerna var det 26 som inte orkade fullfölja experimentet, bland annat för att exponeringarna var så långa. Dessa personer räknades bara bort.
- De rum som användes för försöken var inte skärmade mot elektromagnetiska fält som kom utifrån.

ES.UK News Mars 2013

Voodovetenskap

I en artikel i Washington Times den 6 augusti 2013, antyder prof. Dariusz Leszczynski i en artikel rubricerad ”Voodovetenskap”, att eftersom Dr James Rubin är specialist i psykiatri har forskningen på elöverkänslighet fastnat i ”psykologiska utvärderingar” istället för att inriktas på möjliga biologiska orsaker.

Rubin har skrivit forskningssammanställningar och analyser som WHO, ICNIRP och exempelvis Svenska Strålsäkerhetsmyndigheten lutar sig mot.

Enligt Leszczynski är de ”helt otillräckliga för att bevisa eller motbevisa elöverkänslighet”. Det som behövs är i stället ”klar biologisk bevisning”, med objektiva fakta, som ”skillnader i transkription (geners uttryck) eller i proteom (proteiners uttryck och aktivitet) mellan icke-elöverkänsliga och elöverkänsliga personer”.

Rubins ”Voodovetenskap” som syftar till att bevisa att elöverkänslighet bara är ett psykiskt eller inbillat problem, exemplifieras av två nyligen gjorda studier, där han analyserar nyhetsmediernas rapporter om möjliga skadliga effekter av elektromagnetisk strålning.

Prof. Leszczynski konstaterar att dr Rubin och hans medarbetare inte ska ”slösa tid och pengar” på den sortens studier, eftersom denna effekt är välkänd (t.ex. tenderar medicin-studenter att inbilla sig att de har alla sjukdomar de läser om). Detta är pseudovetenskap enligt Leszczynski.

Han föreslår att man skulle kunna ta prov på blod, saliv, urin och hudbiopsier, och analysera genernas och proteinernas aktivitet, något som blir allt vanligare att man gör i toxikologi och ekotoxikologi.

Enligt Leszczynski borde ”vetenskapsmän sluta spela med människors hälsa och börja samla riktiga, objektiva data om elöverkänslighet”.

Han planerade själv sådan objektiv forskning ”men mina chefer förbjöd den och laboratoriet stängdes”.

ES.UK News Sept 2013

Den ena forskaren efter den andra som försöker sig på seriös forskning om elöverkänslighet förlorar sina anslag, och beläggs därmed i praktiken med arbetsförbud. Man kan bara lugnt konstatera att det inte skulle förhålla sig så om det inte fanns en medvetenhet om att elöverkänslighet är ett reellt problem. Pengar talar. Om elöverkänslighet är ett reellt problem innebär det att man faktiskt kan skadas av det som storföretagen tjänar mest pengar på. Dessutom blir det svårt för militären att försvara alla satsningar på trådlösa system som helt dominerar idag.

Seminarium i Paris

Den femte juni 2013 arrangerade WHO ett seminarium i Paris om hälsoeffekter av mobiltelefoner, antenner, WiFi, smarta elmätare och annan trådlös teknik. I seminariet deltog 100 personer från 40 länder.

Representanterna för EMF Alliance (där Vågbytare är medlem) skrädde inte orden.

Eileen O’Connor, som också representerade engelska Radiation Research Trust sa:

”Många talare och forskare från hela världen anser att det finns en i högsta grad reell och signifikant fara för folkhälsan, vilda djur och miljön. Att utsätta en aningslös allmänhet för RF/EM-strålning som inte har visats vara ofarlig, och när så många studier och observationer har visat på betydande risker, innebär en kränkning av mänskliga rättigheter och kan innebära en överträdelse av Nürnbergfördraget – eftersom allmänheten inte givit sitt tillstånd och inte heller har fått relevant information som möjliggör relevanta ställningstaganden.”

Kerstin Stenberg från Elöverkänsligas Riksförbund sa:

”Vi är djupt oroade över ökningen av tidiga symtom på elöverkänslighet i samhället, som exempelvis sömnlöshet, koncentrations- och beteendestörningar, depression och tinnitus. Vi måste minska kunskapsgapet för att möjliggöra tidig diagnos och minska utbredningen av allvarlig elöverkänslighet.”

ES.UK News Sept 2013

Ha inte mobilen i BH:n

I en artikel publicerad av Hindawi Publishing Corporation, John G. West et al, beskrivs fyra fall av multifokal bröstcancer hos fyra unga kvinnor utan någon genetisk disposition för bröstcancer. (Bröstcancer är en ovanlig sjukdom hos unga kvinnor utan genetisk disposition.)

I samtliga fall hade kvinnorna förvarat mobilen påslagen i BH:n varje dag under flera år, till exempel under joggingturer. I samtliga fall var cancer multifokal, men begränsad till just det område i bröstet som berörts av mobilen. Författarna är noga med att påpeka att man inte kan dra några bestämda slutsatser, men att det verkligen finns anledning att undersöka saken närmare.

<http://dx.doi.org/10.1155/2013/354682>

Barn ska skyddas mot strålning

Belgiska regeringen har tillkännagivit att man avser att vidta åtgärder för att begränsa barns användning av mobiltelefon. Minister Laurette Onkelinx har sagt att mobiltelefoner till barn under 7 år ska förbjudas både i affärer och via Internet. Reklam för mobiltelefoner under barnprogrammen på TV, radio och Internet kommer också att förbjudas. Ministern hänvisade till att hälsoriskerna med strålning från mobiltelefoner är högre för barn än för vuxna.

EMFacts 2013-10-24

Flickor får lära sig konversera ”in real life”

Den mycket prestigefyllda flickskolan Penrhos College i västra Australien har förbjudit användningen av mobiltelefoner under rasterna, för att barnen ska lära sig att tala med varandra och vara närvarande i stunden. Skolans rektor Meg Melville konstaterade förvånat att inte ens vuxna idag inser att det är extremt oartigt att titta på sin mobil medan man umgås med andra.

EMFacts Consultancy 2013-10-28

Doktorsavhandling

I mars i år disputerade Sara Thomée vid avdelningen för arbets- och miljömedicin vid Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet. Avhandlingen visade klart och tydligt att unga höganvändare av mobil och dator löper ökad risk att drabbas av sömnsvårigheter, stress och psykisk ohälsa.

<http://gupea.ub.gu.se/handle/2077/28245>

Möss får ångest av mikrovågor

I ett experiment som presenterades förra året, exponerades möss för mikrovågor. Syftet var att man skulle utröna effekten av långvarig exponering.

Mössen delades in i fyra grupper. Kontrollgruppen fick bara injektioner med 0,9% saltlösning. Grupp två behandlades med melatonin och grupp tre exponerades för mikrovågsstrålning fyra timmar per dag. Den sista gruppen exponerades för strålning och fick melatonin.

Resultatet blev att de möss som utsattes för mikrovågsstrålning minskade signifikant i vikt (som kontrollerades efter 20, 40 och 60 dagar). Dessutom uppvisade de ångestrelaterat beteende, som upphetsning och irritabilitet, efter 10 dagars exponering. När strålkällan togs bort avtog beteendeförändringarna. De möss som fick melatonin uppvisade mindre stressreaktioner.

Slutsatsen blev att mikrovågsstrålning orsakar viktnedgång och ångestfyllt beteende hos möss. Melatonin kan i viss mån motverka dessa reaktioner.

Detta stämmer väl överens med många, många tidigare studier.

Bratisl Lek Listy 2012;113(5):265-9

Digital demens

Läkare i Sydkorea rapporterar om en ökning av ”digital demens” bland unga.

Bynn Gi-won, läkare vid ”the Balance Brain Centre” i Seoul, konstaterade i tidningen JoongAng Daily att ”överanvändning av smarta telefoner och spel hämmar en balanserad utveckling av hjärnan. Storanvändarna får en utvecklad vänsterhjärnhalva, medan den högra halvan förblir outnyttjad eller

utvecklad.” Högra sidan hör ihop med kommunikationsförmågan. När den inte utvecklas, påverkas uppmärksamheten och minnet, vilket kan leda till tidig demens. De drabbade blir också emotionellt underutvecklade. Speciellt barnen, eftersom deras hjärnor fortfarande växer.

Dr Manfred Spitzer, en tysk neurovetenskapsman och författare till ”Digital Dementia” från 2012, varnade för att bristerna i hjärnutvecklingen är irreversibla och krävde att digitala medier ska förbjudas i tyska klassrum innan barnen blir beroende.

ES.UK News Sept 2013

Kraftledning och barn

En studie av 437 barn i åldrarna nio till tretton är vid två skolor, visade att de som befann sig nära en 500 kV kraftledning presterade sämre på ett datoriserat test som undersökte visuellt minne och förmågan att hålla sig koncentrerad på en uppgift.

Huang J et al, PLoS One, 2013

För tidig födsel

Om en kvinna använder mobil och dator under graviditeten, kan det leda till att barnet föds för tidigt.

Col-Araz N, J Pak Med Assoc., 2013

Amerikanska barnläkares nya rekommendationer

Amerikanska barnläkarsällskapet har utarbetat rekommendationer till föräldrarna eftersom obegränsad användning av den nya kommunikationstekniken kan få allvarliga konsekvenser.

Dr Victor Strasburger, huvudförfattare till barnläkarsällskapets nya rekommendationer, säger att många föräldrar är helt aningslösa när det gäller riskerna. Tekniken kan bland mycket annat kopplas samman med våldsamhet, cybermobbing, sömnlöshet och fetma.

Redan tidigare rekommenderade läkarna en begränsning av barns ”skärmtid” till högst två timmar per dag och förbud mot TV i barns och tonåringars sovrum.

Med de nya rekommendationerna inkluderas ”nöjesinternet”, d.v.s. Facebook, Twitter och filmer i dessa två timmar. Smartphones och laptops bör förbjudas i barnens sovrum.

Rekommendationerna ska ses mot bakgrund av att amerikanska barn i åldrarna 8 till 18 år i genomsnitt ägnar mer än sju timmar per dag åt någon form av underhållningsmedia.

Lindsey Tanner, Associated Press, 28 okt 2013

Mänskligheten på avgrundens rand

I September 2013 skrev engelske f.d. militärforskaren Barrie Trower en rapport där han pläderade för en definitiv skrotning av WiFi till förmån för fiberoptisk kabel. Enligt Trower står mänskligheten på avgrundens rand därför att den kontinuerliga exponeringen för mikro-vågsstrålning från WiFi ger genetiska skador.

Den påverkar bland annat proteinsyntesen i små flickors ovarier, så att risken ökar för att de inte kommer att kunna föda friska barn när de blir vuxna. Barn är mycket känsligare för strålningens negativa effekter eftersom deras kroppar inte är färdigutvecklade.

<http://rense.com/general196/trower.html>

Annonsensur i fackförbunds tidning

Tidningen Förskolan stoppade i september en annons från Strålskyddsstiftelsen. Orsaken angavs vara starka reaktioner från Lärarförbundets medlemmar när samma annons varit inne i Lärarnas tidning. En närmare undersökning visade att det var 4 personer som hört av sig, av förbundets 230 000 medlemmar. Starka reaktioner?

Annonsen visade ett barn med huvudvärk och texten ”Maja får huvudvärk av läsplattan. Den strålar för mycket.”

Tydligen en väldigt farlig annons!

www.stralskyddsstiftelsen.se

Mobiltatuering

Vi ska avsluta det här nyhetsbrevet med en framtidsvision som onekligen väcker associationer.

Google/Motorola har upfunnit en smartphonemottagare som kan tatueras in i användarens hals. Mottagaren kan samverka med annan ”smart” teknik och kan också fungera som en inbyggd lögnedektor.

EMFacts Consultancy 2013-11-12

Så passa på att ljuga nu – snart är det för sent!

Nyhetsbrevet sammanställt av

Sonja Fredberg